

INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS

2013/2014

(Harmadik akkreditációs értékelés)

ADVENTISTA TEOLÓGIAI FŐISKOLA

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS

a 2014/8/IX/3. sz. MAB HATÁROZAT MELLÉKLETE

2014. szeptember 26.

Előző intézményakkreditáció: 2007/7/XI/1/1. sz. MAB határozat

TARTALOMJEGYZÉK

I. Akkreditációs minősítés	2
II. Minőségértékelés	3
II.1. A főiskola általános helyzetképe	3
II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei	4
1. Oktatás	4
2. Kutatás-fejlesztés, alkotó/művészeti tevékenység.....	4
3. Gazdálkodás.....	5
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata (ESG 1. rész).....	5
1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására.....	5
2. Képzési programok indítása követése és rendszeres belső értékelése.....	6
3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere	6
4. Az oktatók minőségének biztosítása.....	6
5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások.....	7
6. A főiskola belső információs rendszere.....	7
7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása.....	8
III. Az intézmény további működésére vonatkozó javaslatok	8
IV. Az intézményben folyó hitéleti képzések értékelése	9
Teológia alapképzési szak	9
Függelék	12
Az Adventista Teológiai Főiskola által folytatott képzések	12
A látogató bizottság tagjai és időpontja.....	12

AZ ADVENTISTA TEOLÓGIAI FŐISKOLA AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

<p style="text-align: center;">Adventista Teológiai Főiskola</p>	<p style="text-align: center;">JAVASLAT: 2014/8/IX/3. SZ. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">A főiskola akkreditációja – az intézményakkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2019. december 31-ig hatályos a megjelölt hiányosságokra reagáló intézkedési terv 2015. március 31-ig történő benyújtása mellett és 2015 szeptemberében indítandó követő (monitor) eljárás közbeiktatásával.</p>
---	--

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló hatályos 2011. évi CCIV. tv. (Nftv.) vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján az **Adventista Teológiai Főiskolát a MAB főiskolaként akkreditálja**¹. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Az intézmény az Nftv. szerinti^{2 3} képzési szerkezetben folytat képzést⁴. Emellett szakirányú továbbképzésben is szervez oktatást.
- Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral: **a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma 9 fő**. Emellett az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább **hatvan** százalékát munkaviszony, illetve munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatja (**15 főből összesen 9 fő: 60 %**).
- A munkaviszony, illetve munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **egyharmadának** van tudományos fokozata (**9 főből összesen 5 fő: 55 %**).
- Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, gyakorlóhelyekkel – valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális létesítményekkel) és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézményi dokumentumok⁵ kidolgozottak, rendelkezésre állnak.
- Az intézmény minőségbiztosítási és – fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek.

¹ Nftv. 115. § (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – **a felsőoktatási intézményeknél 2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani.**

² Nftv. 6. § (2) Legalább két képzési, illetve tudományterületen vagy művészeti ágban, legalább négy szakon, a következő választható képzési szerkezetben folytat képzést: alapképzés, vagy alap- és mesterképzés, vagy alap-, valamint mester- és doktori képzés, vagy mester- és doktori képzés.

³ Az Nftv. 91. § (5) **Hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény** a főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen, egy szakon jogosult alapképzés folytatására.

⁴ Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

⁵ Alapító okirat; küldetésnyilatkozat; organogram; kutatási-fejlesztési és innovációs stratégia; szervezeti és működési szabályzat; az előző akkreditáció MAB határozata, a FOI intézkedési terve és végrehajtása.

II. Minőségértékelés

II.1. A főiskola általános helyzetképe

Honnan – hova tart a főiskola

Az Adventista Teológiai Főiskola 1989-ben kezdte meg működését, bár jogelőd intézményei a második világháborút követően 1948–50 és 1957–65 között is működtek. 1998-ig a főiskolának nem volt saját épülete, 1998 óta a fenntartó tulajdonában álló péceli ingatlanon végzi tevékenységét, amely a *Hetednapi Adventista Egyház* központja is egyben.

Az adventista egyház alapvető előírása, hogy lelkipásztorainak adventista felsőoktatási intézményben szerzett alapfokozattal kell rendelkezniük, ezért a fenntartó számára létfontosságú az intézmény működtetése. Szoros kapcsolatot tartanak ugyan fenn az egyház több külföldi felsőoktatási intézményével, de a külföldi képzés költségeit a magyar hallgatók nem tudják vállalni. A főiskola nemcsak a magyarországi adventista lelkészképzés központja, de a határon túli magyar ajkú adventista közösségek számára is az egyetlen elérhető teológus diplomát adó intézmény a térségben.

A Hetednapi Adventista Egyház saját akkreditációs szervezettel rendelkezik (*Adventist Accrediting Association, nemzetközi rövidítése: AAA*). Az Adventista Teológiai Főiskola (ATF) 1996-tól szerepel az AAA által akkreditált felsőoktatási intézmények jegyzékében. Az AAA nemzetközi látogatóbizottságának tagjai négyévenként rendszeresen felkeresik a főiskolát, a következő látogatás 2014 májusában várható.

Az intézmény egy szakon (teológia alapképzési szak) folytat képzést.

A MAB 2007-es akkreditációs jelentésében megfogalmazott minőségfejlesztési javaslatainak megvalósítása érdekében az intézmény jelentős lépéseket tett:

- (1) a szakfelelős személye egyértelművé vált a rektor személyében,
- (2) a tanszéki rendszert kialakították: jelenleg Ószövetségi, Újszövetségi, Egyháztörténeti, Rendszeres teológiai és Gyakorlati teológiai tanszék működik, választott tanszékvezetőkkel és óraadókkal,
- (3) a minőségügyet kezelő bizottságban részt vesz a HÖK elnöke,
- (4) a küldetésnyilatkozat hozzáférhető,
- (5) minőségügyi felkészítés folyik az óraadó tanárok számára,
- (6) a szervezeti ábra a tanszéki struktúrát megfelelően tükrözi.

A főiskola dokumentumai, szervezete, vezetése, intézményi stratégia

A főiskola küldetésnyilatkozata csupán egy rövid mondat: „*Lélekkel és tudománnyal Krisztus szolgálatában*”, amely azonban meghatározza nemcsak a főiskola szellemiségét, de szervezetét és működését is. A hallgatók képzése hitük erősítését is szolgálja, a kutatás alapvető célja a Szentírás értekeinek közvetítése. A fenntartó egyház és a főiskola kapcsolata szoros.

Az alapító okirat 2008-ban volt utoljára frissítve, a 2011-es, nemzeti felsőoktatási törvény alapján aktualizálni szükséges. A főiskola formalizált minőségbiztosítási szabállyal nem rendelkezik, ezt átmenetileg egy részletesen kidolgozott minőségbiztosítási szempontrendszer pótolja. Az előző akkreditáció óta megszűnt a minőségügyi munkacsoport, feladatait a *Szenátus* és a *Tanulmányi (Operatív) Bizottság* vette át. A Tanulmányi és vizsgaszabályzat 2010. szeptemberi keltezésű.

A hallgatói önkormányzat részvétele az intézményi szintű döntéshozatalban megfelelő, a HÖK elnöke képviseli a hallgatókat a *Szenátuson* és az *Igazgató Tanács* ülésein, valamint a különböző intézményi bizottságokban pl. *Tanulmányi (Operatív) Bizottság*. A HÖK képviselőjét a hallgatók közvetlenül választják. Az önkormányzat tevékenységei hozzájárulnak a főiskola működéséhez, részt vesznek a nyílt napok, hallgatói fórumok és oktatási kiállítások szervezésében. Aggályos ugyanakkor, hogy a HÖK elnöke egyben oktat is a főiskolán, mely megkérdőjelezi összeférhetlenségét.

Intézményi szintű együttműködések elsősorban az oktatók kutatási együttműködései kapcsán vannak, nemzetközi szinten pedig a külföldi adventista elkötelezettségű felsőoktatási intézményekkel történő – inkább alkalmi jellegű – oktatási és kutatási együttműködések keretében. A főiskola maga is erősségként tartja számon nemzetközi kapcsolatrendszerét, ennek az előnynek a kiaknázása azonban még korántsem teljes.

Az főiskolai C-SWOT analízis

A C-SWOT analízisben nem válnak el egyértelműen a megváltoztathatatlan adottságok és a leküzdendő nehézségek. Utóbbiak között legnagyobb hangsúllyal az alacsony hallgatói létszám és a bizonytalan külső finanszírozás szerepel, ezért az elemzésre igen nehéz stratégiát és akciótervet alapozni.

Erősségként és gyengeségként is értékelhető az alacsony oktatói és hallgatói létszám, mivel ez egyrészt személyessé, rugalmassá teszi az intézményt, ugyanakkor bizonytalanságot is eredményez, hiszen az alacsony hallgatói létszám miatt kevés a bevétel. A lehetőségek között számon tartott képzési kínálat bővítése a felnőttoktatás, szakirányú továbbképzések terén enyhítheti ezt a problémát.

II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei

1. Oktatás

A főiskola képzési szerkezete, a képzések eredményessége

A főiskola egy szakon, a teológia alapképzési szakon folytat képzést nappali és levelező munkarendben. Az alapképzés mellett az intézmény négyféle szakirányú továbbképzést hirdet meg levelező munkarendben.

A teológia alapszakon a levelező és a nappali képzés is csak előre meghirdetett néhány napos időszakokban zajlik, tekintettel arra, hogy a hallgatók jelentős része munka mellett tanul. Kívánatosnak tűnik a továbbiakban a kontaktórák jelentős növelése, különösen az „intenzív nappali” képzésben. (Részletesen ld. a szak értékelésénél.)

Az alacsony hallgatói létszámra tekintettel TDK nem működik a főiskolán, de hangsúlyos az egyéni foglalkozás a diákokkal, így elvárható, hogy többen kimagasló eredményt érjenek el országos és nemzetközi fórumokon. A magasabb átlag érdekében viszont több erőfeszítést kellene tenni. Oktatási kérdésekben a főiskolát buzdítani lehet más, nagyobb teológiai karokkal az együttműködésre.

Évente 14-19 fő nyer felvételt alapképzésre, és átlagosan 8 fő kap oklevelet, s mivel egyházi közösség áll a képzés mögött, a végzett hallgatók csaknem kivétel nélkül a Hetednapos Adventista Egyház alkalmazásába kerülnek. Az intézmény szorgalmazza, hogy az alapképzés megszerzése után az arra alkalmas hallgatók más intézménybe mesterképzésre, majd doktori képzésre is jelentkezzenek, különös tekintettel a lelkesítő szolgálatban elhelyezkedőkre.

Végzetek elhelyezkedése

Az alacsony hallgatói létszám és a fenntartó egyház átlátható mérete miatt személyes kapcsolatokon és az egyházi struktúrán keresztül megoldott a végzetek nyomon követése. A visszacsatolás jól reflektált és hatékony.

2. Kutatás-fejlesztés, alkotó/művészeti tevékenység

Mivel a főiskolán doktori képzés nincsen, így az adventista doktoranduszok több más felekezet egyetemén végzik doktori (előzőleg mesterképzési) tanulmányaikat. Ez személyes és intézményi szinten egyaránt lehetőséget nyújt a kitekítésre, az ökumenicitásra és a tudományos kapcsolatok tágítására. A főiskola regionális szerepe (a felekezeti szempont miatt egyedi helyzete) egyértelmű, és ez főleg a rendszerváltás utáni években markánsan meg is jelent, mint a határon túli magyarság adventistáinak egyetlen főiskolai képzőhelye. E kis főiskola számára „kitörési lehetőség” lenne a felekezeti társintézményeken túl, a más szekuláris egyetemekkel, főiskolákkal, kutatóközpontokkal való kapcsolatépítés, amire az egyes kutatóknak lenne – és ténylegesen van is – lehetősége. Erre jó példa konkrétan néhány oktatónak a történettudományi vagy néprajzi munkássága, s ez a lehetőség más oktatók előtt is nyitva áll. Természetesen a főiskolának megvannak a saját felekezetükhöz tartozó külföldi testvérintézményei is, melyek mind az oktatóknak, mind a tehetséges hallgatóknak biztosítják a továbbképzés lehetőségét.

A főiskolán folyó kutatások – a meglévő országos és nemzetközi kapcsolatrendszer dacára – nem szerveződnek témákba és programokba. A jövő egyik fontos feladata a kutatások szervezetszervezésének növelése.

A főiskola kiadványai egyszerre igyekeznek kielégíteni a fenntartó egyház igényeit, a szó nemes értelmében vett tudományos ismeretterjesztést, valamint megjelentetnek disszertációkat is.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a tudományos kutatás a szerző által önállóan elért új tudományos eredményeket, ill. azok folyóiratban vagy monográfiában való közzétételét jelenti. A látogatás során a magyar nyelvű kiadványok kerültek bemutatásra, ez a nemzetközi eredményességet nem reprezentálhatta. A kiadványok közül kitüntetett jelentősége van az *ATF Szemlének*, mely szándéka szerint nyilvánvalóan a rendszeres lelkésztovábbképzés legfontosabb fóruma. Ez a folyóirat anyagi gondok miatt egy időre szünetelt, de folyamatban van az újraindítása. Négy éves szünet után idén újra megjelenik a folyóirat két új száma. Az oktatói óraterhelés csökkentése nagymértékben segítené a kutatói munka, és ezzel együtt a *Szemle* megjelenésének folytonosságát.

3. Gazdálkodás

A főiskola bevételei az évek során folyamatosan csökkentek, melyek az alábbi tényezők együttes hatásából erednek:

- Az alapképzésben résztvevő, államilag támogatott hallgatók létszáma hullámzó volt.
- 2010-től 2013-ig drasztikusan csökkent az állami támogatás mértéke, ami a főiskola bevételeinek mintegy 60-65%-át teszi ki.
- A fenntartói támogatás nem emelkedett az állami normatíva csökkenésével egyenes arányban.

A nehéz anyagi helyzet olyan bizonytalanságot eredményez a főiskola működésében, amelyet az intézmény vezetésének a fenntartóval közösen rövidtávon orvosolnia kell. A minisztériummal folytatott tárgyalások ebben a kérdésben biztató kilátásokkal kecsegtetnek.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata (ESG 1. rész)

1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A főiskola minőségpolitikájaként az *Adventist Accrediting Association* Kézikönyvében megfogalmazott „*Working Policy*”-t, és az leírt 11 vizsgálati területnek (minőségi kritériumnak) való megfelelést tekinti. A főiskola stratégiai céljait egyben a minőségbiztosítás stratégiájaként is értelmezi. Mindemellett hiányolható, hogy míg a főiskola rendelkezik a C-SWOT elemzésből levezetett stratégiai célkitűzésekkel, ezek között nem szerepelnek a minőség-specifikus célok.

A minőségbiztosítási rendszer a főiskola kis méretéből fakadóan egyszerűen felépített. A főiskola nem tart fenn minőségügyi bizottságot, de a *Tanulmányi (Operatív) Bizottság* ellát bizonyos minőségbiztosítással kapcsolatos feladatokat. Ennek a bizottságnak a feladata, hogy a hitéleti sajátosságok figyelembevételével értékelje a hatékony működtetés személyi és tárgyi feltételeit, ellenőrizze a képzéssel kapcsolatos különféle szabályzatokat, gondoskodjon tudományos fórumok megrendezéséről stb. A minőségbiztosítás folyamatában a *Tanulmányi Bizottság* a *Szenátus* irányítása alatt fejti ki tevékenységét. A minőségbiztosítási tevékenységek köréből a *Tanulmányi Bizottság* szorosan a tanulmányi ügyekkel foglalkozik. A képzési folyamat, infrastrukturális és oktatói feltételrendszer kérdései kívül esnek illetékességén; azok részben a Tanulmányi- és Vizsgaszabályzatban rögzítettek, részben pedig – jelentőségük folytán – a *Szenátus*, illetve a rektor hatáskörébe tartoznak. Megjegyzendő, hogy a nagyobb intézmények gyakorlatától eltérően a *Szenátus* könnyebben összehívható, és gyakrabban összeül, ami lényegében a *Tanulmányi Bizottságnak* a fenntartó képviselőjével való kibővítését jelenti.

A *Tanulmányi Bizottság*, mint a hallgatói teljesítményekkel kapcsolatos minőségbiztosítási ügyek operatív bizottsága foglalkozik a kérdőíves felmérések (hallgatói elégedettség mérés, OHV, DPR) bonyolításával és a válaszok értékelésével. A kérdőívek kiértékelését a könyvtár dokumentálja folyamatosan. A kitöltött kérdőívekben, vagy esetenként szóbeli formában megjelenő visszajelzések nyomán szükséges intézkedéseket a tanszékvezetőkkel kibővített *Szenátus* első körben bizalmi alapon, szóban bízza az illetékes tanszékvezetőkre. A probléma megoldását a következő periódusban végzett felmérések igazolhatják. Nem volt még példa arra, hogy az ilyen módon felvetett problémák nem nyertek megoldást.

A főiskola akkreditálását négy évente újítja meg az AAA, minden alkalommal (legutóbb 2011-ben) ajánlásokat fogalmazva meg a 11 minőségbiztosítási kritériumával kapcsolatosan. Ezek, a MAB 2008-as akkreditációja nyomán megfogalmazott MAB-ajánlásokkal együtt a főiskola középtávú

minőségfejlesztési tervét képezték. Az ajánlások sora nincs éves minőségfejlesztési programra lebontva; megvalósítása és kontrolálása a Szenátus felügyeletében történik.

2. Képzési programok indítása követése és rendszeres belső értékelése

A főiskolai önértékelésben olvasható: „Az ATF az állami törvények és a belső egyházi rendelkezések iránymutatásai alapján szabályozza a programok indítását, követését és belső ellenőrzését. Hitéleti képzésről lévén szó a programok kidolgozásában pontosan követni kell az egyetemes hetednap Adventista minőségi követelményeket, amit a *Handbook of Seventh-day Adventist Ministerial and Theological Education* című kézikönyvben fogalmaztak meg. Ezeket az iránymutatásokat követtük a jelenlegi program kidolgozásában, amit 2010-ben fogadott el a Szenátus javaslatára az intézményfenntartó egyház.”

A képzési program valamennyi tantárgyról rendelkezésre áll rövid leírás, mely tartalmazza a tantárgy szerepét a szak képzési céljaiban, a tantárgy tartalmát, a tanulmányozandó szakirodalmat, valamint a tantárgyi követelményeket. Ezeket a tanszékek a kurzus kezdetén írásban minden hallgató rendelkezésére bocsátják, így a hallgatók előre megismerhetik a tantárgy követelményrendszerét, az elsajátítandó készségeket, képességeket, valamint a vizsgáztatás követelményrendszerét is.

A tantárgyi programok felülvizsgálatára a főiskolát az AAA három évenkénti gyakorisággal kötelezi. A kritériumok az AAA Kézikönyvben adottak, és elsősorban a tartalomra irányulnak.

Tekintettel arra, hogy a főiskola a fenntartó egyházal szoros együttműködésben éli mindennapjait, a hallgatók munkaerő-piaci megfeleléséről közvetlen visszajelzések állnak rendelkezésre. A visszajelzések formalizálása ugyanakkor segítheti az intézmény minőségfejlesztési intézkedéseit, ezért javasolható az ETN rendszer kiegészítése egy DPR modullal.

3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatók tanulmányi előrehaladásának, teljesítményének értékelése a *Tanulmányi- és Vizsgaszabályzatban* lefektetettek szerint történik. A szabályzat a hallgatók véleménye szerint is egyértelmű, a méltányossági szempontok is kellően érvényesülnek; az oktatók korrekt módon betartják és alkalmazzák a szabályzat előírásait. Az osztályzás követelményei tantárgyanként is elfogadhatóan világosak és előre közzéteszik azokat. Ezt a kérdőíves felmérések is igazolják; a kapott osztályzat és a hallgató önértékelése közötti eltérések nem gyakoriak, és ha elő is fordulnak, kisebb jelentőségűek.

4. Az oktatók minőségének biztosítása

A főiskola a humánpolitikai stratégiáját a fenntartó útmutatásai alapján határozza meg, ugyanakkor rendelkezik a megfelelő belső mechanizmusokkal az oktatók minőségének biztosítására. Az oktatók és a tantárgyaik kiértékelése az OHV keretében rendszeresen megtörténik. A visszajelzésekre reagálva a főiskola szabad mozgásterén belül módosításokat hajt végre az oktatási programon, valamint felhívja az oktatók figyelmét munkájuk javítandó területeire.

Egyéni munkatervet az oktatók szakmai továbbfejlődésére munkaköri előresorolások, kinevezések esetén alkalmaz a főiskola. A főiskola könyvkeret biztosításával segíti az oktatók tananyag fejlesztő munkáját; a fokozatszerzést leterhelési kedvezménnyel és útiköltség térítéssel is próbálja előmozdítani.

A főiskola tervszerűen gondoskodik a tudományos utánpótlás biztosításáról. Az utolsó akkreditációs látogatás óta egy tanár megszerezte a PhD fokozatát, két tanár sikeresen megvédte a disszertációját, s csupán az egyetemi adminisztráció hosszú átfutási ideje miatt nem vehette kézbe az oklevelét. Két további oktató doktori tanulmányai előrehaladott állapotban vannak. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a 2005. évi felsőoktatási törvény óta a docensi kinevezés feltétele a PhD fokozat megszerzése, ezért 2006. január 1-jét követően PhD fokozat nélkül ezeknek az oktatóknak nem adható docensi kinevezés. A mielőbbi fokozatszerzés a főiskola alapvető érdeke, tekintettel arra, hogy a jelenlegi öt minősített főállású oktató óraterhelése nagyon magas. Problémát jelent az oktatók intézmények kívüli leterheltsége is.

Az oktatói minőség fejlesztését rendszeres képzés is szolgálja. Az oktatók két évente részt vesznek a Hetednap Adventista Egyház által szervezett továbbképző programokban, valamint a hazai teológiai egyetemek által szervezett tudományos és szakmai konferenciákon is.

5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A főiskola jól karbantartott, 2013 során teljesen felújított épületben, az oktatói és hallgatói létszámnak megfelelő számú irodahelyiséggel és oktatási teremmel működik, ezek felszereltsége a kívánalmaknak megfelelő.

A könyvtár, melyet az önértékelés az ATF „szeme fényének” nevez, ennek megfelelő gondoskodást is kap a főiskola részéről, fejlesztése folyamatos feladat. A modern, kényelmes infrastrukturális körülmények között működő mintegy 15 000 kötetes gyűjteményben főleg az angolszász teológiai irodalom munkái találhatóak meg, és persze a magyar nyelvű könyvek, melyek közül a tankönyvnek használatosak több példányban is. A katalógust a könyvtáros kezeli, de a szabadpolcos rendszerben a hallgatók kis szorgalommal rövid idő után kiismerhetik magukat, és bizonytalanság nélkül megtalálják az általuk keresett munkákat. A könyvek jó része kölcsönözhető. Ez a könyvtár használható, és jó bevezetést nyújthat a hallgatóknak a szakdolgozat megírásához és az önálló kutatásba való belépéshez, s egyben inspirálhatja a hallgatókat a későbbiekben a nagyobb könyvtárak használatára is.

Interneten elérhetőek azok a fontosabb információs platformok, melyek a hallgatóikat tanulmányaikban segíthetik. Jelenleg a hozzáférés korlátozó tényezője az, hogy egyetlen számítógép áll a hallgatók rendelkezésére. Ez különösen a levelező tagozatos hallgatókat sújtja. A hallgatóság igényli az informatikai rendszer fejlesztését, a helyzet orvoslására már megtette a főiskola a szükséges lépéseket.

A főiskola a hallgatók külföldi résztanulmányokban való részvételét az angliai *Newbold College*-ban működő nemzetközi egyházszervezeten keresztül, annak ösztöndíjrendszerére alapozottan tudja segíteni. A hallgatók számára a főiskolán lehetséges pályázni a Bursa Hungarica ösztöndíjra, az általános szociális ösztöndíjakra, viszont emellett a főiskola létrehozta a „Segítség” pályázatot, melyet rászorultsági alapon ítélnék oda a hallgatóknak.

A nappali hallgatók elhelyezése a főiskola diákszálló épületeiben megoldott, kielégítő komfort mellett. A főiskola nyújtotta kollégiumi férőhelyeket a Tanulmányi Osztály szociális alapon ítéli oda a hallgatóknak. A kollégiumi férőhelyek száma, az épületek felszereltsége (mely pótolja a menza hiányát) és a főépülethez való egyértelmű közelség miatt a szolgáltatás rendkívül pozitívan értékelhető. A nem kollégisták étkeztetése azonban egyelőre megoldatlan.

A főiskola szerény sportlétesítményekkel is rendelkezik.

A hallgatók és részben az oktatók nyelvtudásának hiányosságaira a főiskola még nem talált megoldást. Ennek elsősorban finansziális okai vannak, nyelvtanár foglalkoztatására a fenntartó nem tud áldozni.

Bár a kis hallgatói létszám miatt szervezett keretek közötti TDK tevékenység nem működik a főiskolán, az oktatók bekapcsolják az érdeklődő hallgatókat tudományos munkájukba.

6. A főiskola belső információs rendszere

A főiskola belső információs csatornáit az ATF honlapja, valamint az e-mail levelező lista használata jelenti. A honlapon elérhetőek a főiskola alapdokumentumai, szabályzatai, képzésekre vonatkozó információk, tananyagok, segédanyagok, oktatók publikációs listái, a főiskola életével kapcsolatos aktuális hírek.

A tanulmányi ügyek információs anyagának kezelésére a főiskola az ETN (Elektronikus Tanulmányi Nyilvántartás) eszközrendszerét alkalmazza. Intézményi szintű információs rendszer kiépítettsége a hallgatói ügyintézés szempontjából nem a legfejlettebb, hiszen az ETN rendszerén keresztül csak a tantárgyfelvétel és az osztályzás működik elektronikus formában, mivel azok elengedhetetlenek az oklevelek kiállításához. Minden más ügyintézés papír alapú, de a *Tanulmányi Osztály* felkészült munkája, a hallgatók alacsony létszáma és az oktatók segítőkészsége maximálisan kompenzálja ezt az elmaradást és garantálja a problémamentes tanulmányi ügyintézését. Hosszútávon javasolható ugyanakkor az elektronikus ügyintézési rendszer fejlesztése, első lépésként a DPR modul beépítése az ETN rendszerbe.

A főiskola méreteiből adódóan a hallgatók és a tanárok közötti kommunikáció közvetlen, családi formában is megvalósul.

Hitéleti képzésről lévén szó, figyelmet szentelnek a hallgatók spirituális igényeinek. Ebben a kérdésben kihívást jelent, hogy a levelező tagozatos hallgatók kevés időt töltenek a főiskolán, így az órák látogatásán túl alig marad idő a személyes tanácsadásra. Probléma a külsős óraadókkal való folyamatos konzultáció is. Ennek megoldására félévente tanári értekezletet szerveznek.

Az eredményes működést biztosító információk dokumentálásának helye a könyvtár. Itt legalább 3-4 év statisztikai megtekinthetők, a vonatkozó kérdőívekkel együtt.

Az adatgyűjtés kiterjed a hallgatói elégedettségre, diplomás pályakövetésre (DPR), a főiskola kulcsfontosságú eredményességmutatóira.

7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A nyilvánosság legfőbb platformja a főiskola honlapja, tartalma jól áttekinthető és naprakész, alkalmas a közvélemény tájékoztatására. A honlap 2013 októberében megújult. Az intézményi honlap a hallgatói szempontból rendkívül jónak mondható az információk frissítése és adatok elérhetősége tekintetében. A hallgatók számára létrehozott zárt oldalak közvetlenül elérhetőek, ahol a tanulmányi ügyintézésre, valamint a tanuláshoz szükséges adatok elérésére van lehetőség. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az oktatói adatok és a tudományos tevékenység eredményeinek feltöltése még várat magára.

A főiskola szakmai lapokban is hirdeti családi életre nevelő és életmód tanácsadó szakirányú képzéseit. Emellett szóróanyagokat, prospektusokat készítenek, hogy a főiskolát ismertebbé tegyék a külvilág előtt. A főiskola vezetése rendszeresen látogatja a hazai és külföldi gyülekezeteket és népszerűsíti képzéseit.

Készülőben van egy 20 oldalas információs füzet a *Newbold College* által ajánlott tartalommal. Emellett havi rendszerességgel megjelenik az *Adventinfo*, a Hetednapos Adventista Egyház Magyar Uniójának információs lapja, mely egyben a főiskola tájékoztató lapja is. Ebben közlésezik a felvételi tájékoztatót és más, a főiskola életével kapcsolatos információkat. A lap mintegy 5000 személyhez jut el.

III. Az intézmény további működésére vonatkozó javaslatok

1. Szükséges a szabályzatok frissítése, aktualizálása.
2. A főiskola alkossa meg minőségügyi dokumentumait, a szempontrendszerét pedig tegye konkrétabbá a feladatok, hatáskörök, felelőségek, valamint a tevékenységek dokumentálási elvárásainak tekintetében.
3. A főiskola *Szenátusa* rendszeresen dolgoztassa ki a főiskola éves minőségfejlesztési tervét.
4. A főiskola *Szenátusa*, illetve *Tanulmányi (Operatív) Bizottsága* a megtárgyalandó minőségügyi kérdések sorába vegye fel a kutatás, az infrastrukturális feltételek, valamint az intézményi menedzsment (vezetés, adminisztráció, információáramlás) hatékonyságával összefüggő minőségügyi kérdéseket is.
5. A 2006. január 1-je után történt főiskolai docensi kinevezések vonatkozásában az Nftv. 28. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazása: főiskolai docensi kinevezéshez doktori (PhD) fokozat megléte is szükséges.
6. Támogatni kell a fiatal oktatók fokozatszerzését.
7. A kutatási tevékenység főiskolai szintű szervezettségének növelése, a hazai és nemzetközi együttműködések erősítése szükséges.
8. Egészítse ki ETN informatikai rendszerét DPR-modullal.
9. A főiskola vezetése a kérdőíves hallgatói megkérdezések rendszerét a hallgatók képviselőivel fejlessze tovább az anonimitás megőrzésének biztosítására.
10. Javasolt a honlap aktualizálása, oktatói adatok és a tudományos élet adatainak feltöltése.

IV. Az intézményben folyó hitéleti képzések értékelése

Adventista Teológiai Főiskola	Akkreditációs minősítés
<p>teológia alapképzési szak (6 félév)</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2006/9/XII.</p>	<p>JAVASLAT: 2014/8/IX/3/1. SZ. MAB HATÁROZAT</p> <p>A</p> <p>A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2019. december 31-ig hatályos, a megjelölt hiányosságokra reagáló intézkedési terv 2015. március 31-ig történő benyújtása mellett, és 2015 szeptemberében indítandó követő (monitor) eljárás közbeiktatásával.</p>

1. A jogszabályi és az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzési terv

A teológia alapképzési szak a főiskola egyetlen szakja. A honlapon elérhető KKK a jogszabályban kihirdetett képzési és kimeneti követelmény bővített változata, mely tartalmazza a törzsanyag főbb ismeretköreit is, ugyanakkor lényegesen szűkebb, mint a MAB által támogatott teljes verzió, amelyet 2006-ban a MAB az Adventista Teológiai Főiskola, a Baptista Teológiai Akadémia és Pünkösdi Teológiai Főiskola kezdeményezésére fogadott el.

A képzés tanterve ennek, a honlapon közzétett követelménynek megfelelően épül fel: alapozó ismeretekre és törzsanyagra oszlik, a nem szakmai tanegységek ezekbe integrálódnak. A tantervben szemináriumok és gyakorlatok nincsenek feltüntetve. Szabadon választható tárgyak nem szerepelnek a tantervben. A 6 félév alatt 64 tantárgyat kell a hallgatónak teljesíteniük. A tanterv alapján kétséges egyes tantárgyak kreditallokációjának következetessége.

A képzés nem felel meg az Nftv. 17. §-ának, a nappali tagozaton ugyanis úgynevezett „intenzív nappali” képzés folyik, ami azt jelenti, hogy két-három hetente néhány napon keresztül összevontan zajlik az oktatás, a féléves óraszám átlagosan 150 óra. A nappali képzés tehát jelenleg a levelező képzés munkarendjének feleltethető meg.

A levelező képzés tanterve nem egyezik a nappali tagozatával, levelező tagozaton nem szerepelnek ugyanis a nyelvi (görög és héber) tantárgyak.

Személyi feltételek

A szakfelelős teljes munkaidőben foglalkoztatott, PhD fokozattal rendelkező főiskolai tanár. A minősített oktatók száma és a tantárgyfelelősök kreditterhelése általában az elfogadhatóság határán mozog, két oktató kreditterhelése viszont 40, illetve 50 kredit. Az öt minősített oktató egyenként 6-10 tárgy felelőse, amely a tantárgyak magas számából is adódik. Az egyik doktorjelölt oktató nyelvvizsga hiányában nem tudja benyújtani kész disszertációját, fokozatszerzése hosszabb távon enyhíthetné a tárgyfelelősök leterheltségét.

A 15 oktatóból 9 teljes munkaidőben foglalkoztatott. Az oktatói korfa megfelelő, és a fiatalok fokozatszerzésével tovább fog javulni.

Tudományos háttér

Tekintettel arra, hogy a főiskola egy szakkal működik, az intézményi értékelésben foglaltak a szakra is érvényesek. A főiskola elvben hangsúlyosnak érzi, hogy felekezeti sajátosságát kutatásban és publikációban is kifejezésre juttassa, ám ennek megvannak a határai, hiszen kis létszámmal működik. Jelenlétük mindazáltal nem elhanyagolható, jóllehet az utóbbi évek pénzügyi problémái érzékenyen érintették a főiskolát, ami főként a folyóirat publikálásának felfüggesztéséhez vezetett, ill. a publikációk számának csökkenését eredményezte. Kívánatos, hogy a korábban bevált gyakorlatot folytassák.

A főiskola a Hetednap Adventista Egyház nemzetközi szervezetébe jól integráltan működik; ez az oktatók nemzetközi szereplésében, ill. a felsőbb tanulmányokra kiválasztottak külföldi tanulmányútjában nyilvánul meg. Mindezt kellő tudatossággal kell folytatni: egyrészt külföldön a magyar hetednap adventista jelleget kell (főként külföldi publikációkban) képviselni, ugyanakkor a magyar felsőoktatást is gazdagítani kell a külföldön szerzett tapasztalatokkal.

Infrastrukturális feltételek

Tekintettel arra, hogy a főiskola egy szakkal működik, az intézményi értékelésben foglaltak a szakra is érvényesek. A főiskola 1998 óta saját épületben működik, amely megfelelően biztosítja az oktatás feltételeit. Az informatikai fejlesztések tovább javíthatnak a szolgáltatások minőségén.

A könyvtárban több példányszámban elérhetők a tantárgyakhoz kapcsolódó legfontosabb tankönyvek, szakkönyvek és egyéb kiadványok, ezen felül pedig mind a hallgatók, mind az oktatók további tudományos elmélyülését szolgáló szakirodalom.

A képzési létszám és kapacitás

A szak hallgatói létszáma nappali tagozaton 10-15 fő között levelező tagozaton 30 fő körül mozog. Az intézmény kapacitása magasabb létszámot is lehetővé tene. A hallgatói létszám 50-100 %-os növelése még nem menne a személyesség rovására, ugyanakkor növelné a képzés hatékonyságát, de az is egyértelmű, hogy a keresletnek is vannak korlátai.

2. A képzési folyamat és eredményeinek elemző értékelése

A kurzusok jellege, módszertana

Kívánatosnak tűnik a továbbiakban a kontaktórák további növelése, különösen az „intenzív nappali” kurzuson. A hallgatók jelentős egyéni hallgatói munkával készülnek ugyan az egyes oktatási időszakokra, ez azonban nem pótolhatja a minimális, oktatói közreműködéssel megvalósuló tanórszámot. Különösen fontos volna a nyelvi tárgyak óraszámának növelése, hiszen a nyelvi (görög és héber) tárgyak esetében a folyamatos tanulás elengedhetetlen.

A képzés tantervében csak előadások szerepelnek, ugyanakkor a kis hallgatói létszámból és egyes tárgyak jellegéből adódóan ezek sokszor szeminárium (gyakorlat) jellegűek.

Lehetőség van az angliai *Newbold College*-ban való részképzés teljesítésére.

Értékelés és ellenőrzés

Az egységes intézményi tanulmányi és vizsgaszabályzat megfelel a felsőoktatási kritériumoknak, s a hallgatók megelégedésüket fejezték ki e tekintetben. A szóbeli, írásbeli vizsgák és gyakorlati jegyek a tanórák jellegének megfelelnek. Az értékeléssel kapcsolatban semmilyen panasz nem merült fel. Ugyanakkor a kis létszámból, valamint az oktatók és hallgatók személyes kapcsolatából következik, hogy a főiskola nyitott a személyes vonatkozások iránt, és szükség esetén méltányosságot is gyakorol.

A záróvizsga a szakdolgozat megvédéséből és az egy évvel korábban megadott tételorszámonkéréséből áll. A záróvizsga bizottság legalább négy főből áll, közülük egy meghívott vendégprofesszorral. A szakdolgozati témaválasztás általában a hallgatók kezdeményezésére történik, de az oktatók is hirdetnek meg témákat.

A képzés eredményessége, hallgatói létszámadatok, tehetséggondozás

Az elmúlt öt évben 93 fő nyert felvételt a szakra és 40 oklevelet adtak ki. A tanulmányok elhúzódnása és a lemorzsolódás nagyrészt abból adódik, hogy a hallgatók munka mellett végzik tanulmányaikat.

Sajnálatos módon TDK megszervezésére az alacsony hallgatói létszám miatt nincs lehetőség, ugyanakkor a fenntartó egyház és a főiskola egyaránt fontosnak tartja a tehetséggondozást, és van is néhány olyan hallgatója, aki tanulmányi eredményei révén kitüntetett figyelmet érdemel, és kap. A támogatás leginkább informális, mondhatni családi keretben történik, ami az angolszász tutori rendszerre hasonlít. Ezek a jellemzően érettebb hallgatók vagy már rendelkeznek diplomával, vagy párhuzamosan tanulnak máshol is. Őket a fenntartó egyház az oktatói gárda potenciális utánpótlásának is tekinti.

3. Minőségbiztosítás, minőségfejlesztés rendszere és eredményei

A szak „gazdája”, menedzselése

A MAB 2007-es akkreditációs jelentésében tett javaslatát figyelembe véve az intézmény egyértelművé tette a szakfelelős személyét, aki jelenleg a rektor. Kialakult a tanszéki rendszer: jelenleg Öszövetségi, Újszövetségi, Egyháztörténeti, Rendszeres teológiai és Gyakorlati teológiai tanszék működik, választott tanszékvezetőkkel és óraadókkal. A tanszékek munkáját a főtitkár fogja össze.

Belső, rendszeres minőségbiztosítás, DPR (intézkedések, reakciók)

Tekintettel arra, hogy a főiskola egy szakkal működik, az intézményi értékelésben foglaltak a szakra is érvényesek. A főiskola tervszerűen gondoskodik a tudományos utánpótlás biztosításáról. Problémát jelent az oktatók intézményen kívüli leterheltsége.

A pályakövetés az egyházi fenntartóval való folyamatos kapcsolattartás révén biztosított, és a kapott információkat folyamatosan felhasználják képzés fejlesztéséhez. Az adatgyűjtés kiterjed a hallgatói elégedettségre, diplomás pályakövetésre (DPR), a főiskola kulcsfontosságú eredményességmutatóira.

4. A szak összefoglaló értékelése (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve

A szak tekintetében kifejezetten előnyösnek mondható, hogy a hallgatók bemenetkor már integráltak abban a közegben, ahol majd diplomásként szolgálni fognak, s kimenetkor ugyanez a közeg várja őket. Az integráció folyamatos a képzés folyamatában is. A teológiai ismereteknek így eleve meghatározott helyük van, a hallgatók az új ismereteket természetes kritériumként fogadják el.

5. Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások

1. Szükséges a kontaktórák számának növelése a törvény által előírt szintre. Ezzel együtt javasolható a tanterv újragondolása a KKK-nak (lehetőleg a MAB által támogatott verziónak) megfelelően.
2. Az Nftv. 49. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítani kell a képzésben a szabadon választható tárgyak megfelelő arányát.
3. Növelni kell a teljes munkaidőben foglalkoztatott és a tudományos fokozattal rendelkező oktatók számát, ezzel együtt csökkenteni kell a tantárgyfelelősök kreditterhelését, illetve egyéb olyan terhelését, amelyre a főiskolának ráhatása van.
4. Javasolt az akadálymentesítés és/vagy órarendszervezés (a mozgáskorlátozott hallgatók óráit a földszinten célszerű tartani).

Függelék

Az Adventista Teológiai Főiskola által folytatott képzések

hitéleti képzési terület

alapképzések (BA)

teológia (N,L)

szakirányú továbbképzések

családi életre nevelés

életmód tanácsadó

bibliai vezetéstudomány

bibliai gazdálkodás

hitoktató

A látogató bizottság tagjai:

Csepregi Zoltán	elnök, egyetemi tanár
Hubai Péter	egyetemi tanár
Karasszon István	egyetemi tanár
Kovács Zsolt	egyetemi tanár
Pálffy Dorottya	hallgató

A látogatás MAB referense: Dávid Zsófia

A látogatás időpontja:

2014. április 2.